

The European
Heart Project

Μαθαίνοντας από την Ιστορία ... Επεισόδιο 1 Ψωμί για το Παρίσι!

Συγγραφείς

Susanne Linde, Klaus Linde-Leimer

Μετάφραση

Βασίλειος Χαρτζουλάκης

Σχεδίαση

Ακαδημαϊκό Διαδίκτυο (GUnet)

Δήλωση πνευματικών δικαιωμάτων:

Το παρόν έργο έχει χορηγηθεί με Άδεια Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές. Μπορείτε να:

- Μοιραστείτε — αντιγράψετε και αναδιανέμετε το υλικό με κάθε μέσο και τρόπο
- Προσαρμόστε — αναμείξτε, τροποποιήστε και δημιουργήστε πάνω στο υλικό

Υπό τους ακόλουθους όρους:

- Αναφορά Δημιουργού — Θα πρέπει να καταχωρίσετε αναφορά στο δημιουργό , με σύνδεσμο της άδειας, και με αναφορά αν έχουν γίνει αλλαγές . Μπορείτε να το κάνετε αυτό με οποιονδήποτε εύλογο τρόπο, αλλά όχι με τρόπο που να υπονοεί ότι ο δημιουργός αποδέχεται το έργο σας ή τη χρήση που εσείς κάνετε.
- Μη Εμπορική Χρήση — Δε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το υλικό για εμπορικούς σκοπούς.
- Παρόμοια Διανομή — Αν αναμείξτε, τροποποιήσετε, ή δημιουργήσετε πάνω στο υλικό, πρέπει ν δινείμετε τις δικές σας συνεισφορές υπό την ίδια άδεια όπως και το πρωτότυπο.

Φωτογραφία: Φωτογράφος Παντελής Μπαλαούρας, CC-BY-NC-SA. Γράφιτι:
Dream Victim.

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή	1
2	Σταθμοί στην ιστορία της ανθρωπότητας	1
3	Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτό το φυλλάδιο	2
4	Τα βήματα ένα-ένα	3
	Βήμα 1: Εξοικειωθείτε με την κατάσταση	3
	Τι πρέπει να γνωρίζετε για εκείνη την εποχή	4
	Η Κατάσταση	5
	Βήμα 2: Επιλέξτε ένα άτομο στα χνάρια του οποίου θέλετε να πατήσετε	6
	Τα πρόσωπα που εμπλέκονται	6
5	Ανάγκες και Στρατηγικές	12
	Βήμα 3: Στιγμές Ιστορίας – Γίνετε εσείς ο πρωταγωνιστής	13
	Βήμα 4: Πώς αισθάνεστε;	13
	Βήμα 5: Τι θα κάνατε τώρα;	14
	Βήμα 6: Στάση!	15
	Βήμα 7: Τώρα η επιλογή είναι δική σας	16
6	Πώς συνεχίζεται η ιστορία	16
7	Μαθαίνοντας από την ιστορία	19
8	Βιβλιογραφία	20

1 Εισαγωγή

Καλώς ΗΡΘΑΤΕ!

Σε αυτό το φυλλάδιο μπορείτε να κάνετε πράξη όσα έχετε μάθει μέχρι τώρα για τις βασικές ανθρώπινες ανάγκες και για τις χρήσιμες και λιγότερο χρήσιμες στρατηγικές.

Εδώ έχετε την ευκαιρία να ζήσετε την ιστορία με έναν εντελώς διαφορετικό τρόπο: Ιστορικοί από την Αυστρία, την Ελλάδα, τη Γαλλία και τη Σουηδία έχουν εργαστεί εντατικά στο θέμα του τι μπορούμε να μάθουμε από την ιστορία της Ευρώπης. Έχουν περιγράψει συναρπαστικά επεισόδια από την οπτική γωνία των 5 βασικών αναγκών. Έχετε την ευκαιρία να μπείτε στους ρόλους των ανθρώπων που εμπλέκονται και να ζήσετε τη σκηνή από την προσωπική τους σκοπιά!

Εάν δεν έχετε ακούσει ακόμη για τις βασικές ανάγκες σύμφωνα με την ιδέα του William Glasser, θα πρέπει πρώτα να εξοικειωθείτε με το φυλλάδιο "Ανάγκες και Στρατηγικές", επειδή αυτή η γνώση λαμβάνεται ήδη ως βάση εδώ.

Φυσικά, μπορείτε πάντα να ανατρέξετε στο φυλλάδιο "Ανάγκες και στρατηγικές" εάν δεν είστε σίγουροι για τη μία ή την άλλη ερώτηση. Αυτό δεν είναι τεστ ή σχολική εργασία. Μπορείτε επίσης να κάνετε αυτή την εμπειρία ιστορίας σε ζευγάρια με έναν φίλο και να μιλήσετε μαζί του στο μεταξύ.

2 Σταθμοί στην ιστορία της ανθρωπότητας

Τι εννοούμε όταν λέμε σημεία καμπής;

Αποφασίστηκε να αφήσουμε πίσω το παλιό και να δοκιμάσουμε κάτι νέο και καλύτερο.

Για να μπορέσετε να βιώσετε αυτές τις θεμελιώδεις αποφάσεις όσο πιο ζωντανά και έντονα γίνεται, ιστορικοί από την Ελλάδα, τη Γαλλία (La Reunion), την Αυστρία και τη Σουηδία μαζεύτηκαν και συγκέντρωσαν τις γνώσεις τους:

- Πώς και κάτω από ποιες συνθήκες ζούσαν οι άνθρωποι εκείνη την εποχή
- Τι εικόνα είχαν για τον κόσμο
- Σε τι πίστευαν

Αυτό που δεν μπορούμε να ξέρουμε είναι πώς ένιωσαν προσωπικά και τι σκέφτηκαν. Και εδώ έρχεται η σειρά σας: Το δεύτερο μέρος αυτού του φυλλαδίου έχει να κάνει με το να επαναφέρετε στη ζωή τους ανθρώπους που έδρασαν εκείνη την εποχή, βάζοντας τον εαυτό σας στη θέση τους.

Θέλετε να συμμετάσχετε;

3 Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτό το φυλλάδιο

Ελάτε μαζί μας! Ταξιδέψτε μαζί μας στο παρελθόν και ζήστε την ιστορία από νέες οπτικές γωνίες! Σε αυτό το κεφάλαιο θα βρείτε ένα επιλεγμένο επεισόδιο στο οποίο χαράκτηκε η πορεία για μεγάλες αλλαγές.

Αρχικά, εξοικειωθείτε με το ιστορικό υπόβαθρο του επεισοδίου (Βήμα 1). Εδώ μπορείτε να ενημερωθείτε για τις συνθήκες διαβίωσης των ανθρώπων που ζούσαν στον τόπο όπου συνέβη το επεισόδιο εκείνη την περίοδο.

Στην ενότητα «Η κατάσταση» θα βρείτε μια περιγραφή της πρόκλησης που αντιμετώπισαν οι άνθρωποι.

Και τώρα μπορείτε να αναλάβετε δράση: Στο κεφάλαιο «Τα πρόσωπα που εμπλέκονται», διαφορετικά άτομα που βρίσκονταν στον χώρο που εκτυλίχθηκαν τα γεγονότα εκείνη την ώρα σας λένε για την κατάσταση από τη δική τους σκοπιά. Επιλέξτε ένα από τα άτομα για την ιστορική σας εμπειρία.

Φυσικά, θα μάθετε επίσης πώς συνεχίστηκε η ιστορία σύμφωνα με τα ιστορικά αρχεία, αλλά σας ζητάμε να κάνετε υπομονή. Εξάλλου, θα ήταν μόνο της διασκέδασης αν γνωρίζατε τα πάντα εκ των προτέρων. Αντίθετα, μεταβείτε στο δεύτερο μέρος αυτού του

φυλλαδίου, μπείτε στο ρόλο του ατόμου που έχετε επιλέξει και ζήστε την ιστορία από τη δική του οπτική γωνία. Τι έχετε στο μυαλό σας όταν είστε σε αυτόν τον ρόλο; Πώς θα ενεργούσατε;

Ακολουθήστε τα βήματα ένα-ένα και μόνο στο τέλος δείτε πώς συνεχίστηκε η ιστορία. Εάν θέλετε να μάθετε περισσότερα σχετικά με αυτό, ρωτήστε τον καθηγητή ιστορίας σας, θα χαρεί για το ενδιαφέρον σας και θα σας πει περισσότερα για αυτό.

4 Τα βήματα ένα-ένα

Έτοιμοι;

Τότε ας γυρίσουμε πίσω το ρολόι και ας μπούμε στην ιστορία!

Βήμα 1: Εξουκειωθείτε με την κατάσταση

Διαβάστε προσεκτικά την περιγραφή του επεισοδίου και την κατάσταση. Μη διστάσετε να ρωτήσετε τον δάσκαλό σας εάν δεν είστε σίγουροι ή έχετε περαιτέρω ερωτήσεις κατανόησης. Μπορείτε επίσης να κάνετε περαιτέρω έρευνα στο διαδίκτυο εάν σας ενδιαφέρει ιδιαίτερα ένα θέμα.

Επεισόδιο 1: Ψωμί για το Παρίσι!

Τι πρέπει να γνωρίζετε για εκείνη την εποχή

Είμαστε στο Παρίσι, στη Γαλλία, και το έτος είναι 1789. Για την ακρίβεια, σήμερα είναι 5 Οκτωβρίου 1789. Βρισκόμαστε στην αρχή της Γαλλικής Επανάστασης. Η Γαλλία κυβερνάται από τον βασιλιά Λουδοβίκο XVI. Η έφοδος στη Βαστίλη, την κρατική φυλακή της Γαλλίας, στις 14 Ιουλίου του ίδιου έτους έθεσε τα πράγματα σε κίνηση. Δημιουργήθηκε μια Εθνοσυνέλευση, η οποία έκτοτε ασκούσε επιρροή στις κρατικές υποθέσεις ως τρίτη εξουσία στο κράτος (τρίτη εξουσία) πέρα από τους ευγενείς και την εκκλησία. Σε αυτή την Εθνοσυνέλευση δίνεται για πρώτη φορά φωνή και στην αστική τάξη. Ένα από τα πρώτα καθήκοντά της είναι να συντάξει ένα νέο σύνταγμα για τη Γαλλία.

Γενικά, υπάρχει μια διάθεση για ένα νέο ξεκίνημα. Πριν από 14 χρόνια ξεκίνησε ο Πόλεμος της Ανεξαρτησίας στην Αμερική εναντίον της μητέρας της, της Μεγάλης Βρετανίας. Οι άνθρωποι εκεί αγωνίζονταν για ελευθερία και δημοκρατία. Και ήταν ακριβώς η παρέμβαση της Γαλλίας το 1778, πριν από 11 χρόνια, που βοήθησε τους αποίκους να νικήσουν. Στη συνέχεια, ιδρύθηκαν οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Σε αυτόν τον πόλεμο, ωστόσο, η Γαλλία ενδιαφερόταν λιγότερο για την υποστήριξη της δημοκρατίας παρά για την αποδυνάμωση του αρχέγονου εχθρού της, τη Μεγάλη Βρετανία. Και μάλιστα η Γαλλία το πέτυχε: πέτυχε στην πραγματικότητα να τραυματίσει τη Μεγάλη Βρετανία. Ταυτόχρονα, όμως, αυτός ο πόλεμος είχε κοστίσει στη Γαλλία πολλά χρήματα.

Η Γαλλία είναι πλέον σε μεγάλο βαθμό χρεωμένη. Οι μισές από τις κρατικές δαπάνες ετησίως προορίζονται για την αποπληρωμή του εθνικού χρέους. Ένα άλλο τέταρτο όλων των δαπανών της αυτή τη στιγμή δαπανάται από τη Γαλλία για τον στρατό της. Και, αυτό που θεωρείται ιδιαίτερα σκανδαλώδες: Από το τέταρτο που απομένει, ένα τέταρτο ξοδεύεται στη βασιλική αυλή. Για τις αυλικές γιορτές και τις πληρωμές συντάξεων στους αυλικούς, ένα ποσό 36 εκατομμυρίων λιβρών πρέπει να παρέχεται κάθε χρόνο από τον λαό.

Το 1789, τη χρονιά που βρισκόμαστε τώρα, δεν υπάρχει ασφάλιση υγείας, αποζημίωση ανεργίας και συνταξιοδοτική παροχή. Εάν κάποιος είναι άρρωστος εκείνη τον καιρό, πρέπει να μπορεί να βρει τα χρήματα για να τον δει ένας γιατρός. Εάν κάποιος χάσει τη δουλειά του, σύντομα δεν θα έχει καθόλου χρήματα και οι ηλικιωμένοι πρέπει να βασίζονται στις οικογένειές τους για να τους φροντίσουν.

Επειδή η αριστοκρατία έχει εγκαταλείψει το Παρίσι λόγω της επαναστατικής σύγχυσης, ο αριθμός των ανέργων στην πόλη αυξάνεται. Πολλές γυναίκες και άνδρες μεροκαματιάρηδες χάνουν τις ήδη μικρές απολαβές τους επειδή οι υπηρεσίες τους δεν χρειάζονται πλέον και δεν παράγονται σχεδόν καθόλου είδη πολυτελείας.

Σε όλη τη χώρα, μεγάλα τμήματα του πληθυσμού ζουν σε σκληρή φτώχεια. Οι αγρότες, που αποτελούν τα τέσσερα πέμπτα του πληθυσμού, είχαν κακή σοδειά το προηγούμενο έτος ως αποτέλεσμα της «Εποχής των Μικρών Παγετώνων» και στη συνέχεια πέρασαν έναν σκληρό χειμώνα. Ενώ οι αγρότες στερούνται τα πιο βασικά είδη πρώτης ανάγκης, εξακολουθούν να βλέπουν τις αποθήκες των ιδιοκτητών, στους οποίους πρέπει να πληρώσουν φόρους, γεμάτες. Ωστόσο, οι τιμές των σιτηρών αυξάνονται. Το αποτέλεσμα είναι διαμαρτυρίες και απαιτήσεις για πώληση σε «δίκαιη τιμή».

Στα τέλη του καλοκαιριού του 1789, η τεταμένη κατάσταση στη Γαλλία φαίνεται να ηρεμεί ξανά. Έτσι, στις 26 Αυγούστου, η Εθνοσυνέλευση ενέκρινε τη Διακήρυξη των Ατομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Προκύπτουν αρχές του κράτους δικαίου, όπως η ελευθερία του λόγου, η ελευθερία της θρησκείας, η διάκριση των εξουσιών, η ελευθερία του Τύπου και ο λαός έχει την ανώτατη εξουσία στο κράτος (λαϊκή κυριαρχία).

Ο βασιλιάς Λουδοβίκος XVI, ωστόσο, συνεχίζει να προβάλλει πεισματική αντίσταση και αρνείται να υπογράψει τα διατάγματα της 4ης Αυγούστου, τα οποία περιλαμβάνουν την κατάργηση της δουλοπαροικίας για τους αγρότες και την κατάργηση της φοροαπαλλαγής για την αριστοκρατία.

Το ψωμί είναι πιο ακριβό από οποιαδήποτε άλλη εποχή στη Γαλλία του 18ου αιώνα, κοστίζοντας τρεις φορές την τιμή των καλύτερων ετών. Οι τεχνίτες στις πόλεις πρέπει να ξοδεύουν περίπου το ήμισυ του εισοδήματός τους μόνο για προμήθειες ψωμιού. Κάθε αύξηση της τιμής έχει ως αποτέλεσμα να απειλεί την ύπαρξη του λαού και να προκαλεί πτώση της ζήτησης για άλλα αγαθά καθημερινής χρήσης. Τώρα η δυσαρέσκεια και η αναταραχή φτάνουν ακόμη και σε όσους δεν είχαν ασχοληθεί με την πολιτική μέχρι τώρα.

Η Κατάσταση

Η οικονομική εξαθλίωση έφερε τις μάζες στον πολιτικό στίβο. Οι τιμές του ψωμιού εξακολουθούν να αυξάνονται ασταμάτητα, επιπλέον, τα τρόφιμα είναι ακόμα λίγα στη χώρα. Οι μυλωνάδες και οι αρτοποιοί νόθευαν το αλεύρι με γύψο, το οποίο οδηγεί επανειλημμένα σε ταραχές εναντίον τους.

Στην πρωτεύουσα, το Παρίσι, ξεσπούν ταραχές ξανά και ξανά. Αυτές οι αναταραχές χρησιμεύουν ως αφορμή για να διατάξει ο βασιλιάς να έλθει το σύνταγμα της Φλάνδρας με χίλιους στρατιώτες από τη βόρεια Γαλλία στις Βερσαλλίες. Με αυτόν τον τρόπο ήλπιζε να κερδίσει περισσότερη υποστήριξη από την Εθνοσυνέλευση.

Στις 4 Οκτωβρίου 1789, παρ' όλη τη φτώχεια στη χώρα, πραγματοποιήθηκε για άλλη μια φορά μια υπέροχη γιορτή στο Παλάτι των Βερσαλλιών, την παραδοσιακή έδρα της βασιλικής οικογένειας. Μαζί με πολλές οικογένειες ευγενών και πάνω από 5.000 υπηρέτες, η βασιλική οικογένεια ζει εκεί σε 51.000 τετραγωνικά μέτρα, περίπου 20 χλιόμετρα έξω από το Παρίσι. Ο κόσμος εξοργίζεται όταν διαδίδεται η φήμη ότι σ' εκείνη τη γιορτή η σημαία της Εθνοσυνέλευσης, που υπερασπίζεται τις αξίες της ελευθερίας και της δημοκρατίας, έχει γελοιοποιηθεί.

Βήμα 2: Επιλέξτε ένα άτομο στα χνάρια του οποίου θέλετε να πατήσετε

Καθένα από τα πρόσωπα που περιγράφονται έχει γράψει ιστορία με τον δικό του/της προσωπικό τρόπο. Με τις αποφάσεις και τις στρατηγικές τους, όλοι οι εμπλεκόμενοι είχαν επιρροή στα μελλοντικά γεγονότα.

Φυσικά, συμμετείχαν πολλοί, πολύ περισσότεροι. Επιλέξαμε αυτά τα τέσσερα για εσάς γιατί είναι σημαντικό για εμάς να δώσουμε φωνή όχι μόνο στους πλούσιους και ισχυρούς, αλλά και σε όσους είχαν λιγότερη φωνή στην ιστοριογραφία μέχρι τώρα. Άλλωστε όλοι φέρουν τις συνέπειες των αποφάσεων που πάρθηκαν αυτή την περίοδο.

Τα πρόσωπα που εμπλέκονται

Λουιζόν, λουλουδού στην ψαραγορά του Παρισιού

Πιέρ, μέλος της Εθνοσυνέλευσης

Κλεμάν, στρατιώτης της φρουράς

Μαρία Αντουανέττα, Βασίλισσα της Γαλλίας

Σε ποιανού βήματα θα θέλατε να πατήσετε;

Επιλέξτε ένα από αυτά τα τέσσερα άτομα
 και διαβάστε το παρακάτω κείμενο καθώς περιγράφει την κατάστασή του.

Προσοχή! Διαβάστε μόνο το κείμενο που ανήκει στο άτομο που έχετε επιλέξει και μετά προχωρήστε στο βήμα 3

■ **Λουιζόν, λουλουδού**

Γεια σας, είμαι η Λουιζόν. Είμαι λουλουδού στην ψαραγορά μας στο Παρίσι. Ο σύζυγός μου ήταν εκεί όταν εισέβαλαν στη Βαστίλη. Και έχασε τη ζωή του στην επίθεση. Άλλα η ζωή πρέπει να συνεχιστεί με κάποιο τρόπο. Σήμερα είναι μια άλλη γκρίζα, βροχερή μέρα. Αν και έχει πολύ κρύο για την εποχή του χρόνου, υπάρχει ένταση σαν καταιγίδα εδώ στις φτωχές συνοικίες. Υπάρχει απλώς πολύ λίγη δουλειά και σύντομα κανένας από εμάς δεν θα μπορεί να αγοράσει ψωμί ούτως ή άλλως!

Και ξέρετε τι είναι πραγματικά κακό; Χθες έγινε άλλο ένα πάρτι στο Παλάτι των Βερσαλλιών. Όλο το βράδυ γιόρτασαν εκεί οι πλούσιοι που δεν θέλουν τίποτα. Οι αξιωματικοί της φρουράς και οι ευγενείς γιόρτασαν για άλλη μια φορά τη Μαρία Αντουανέτα, εκείνη την μισητή Αυστριακή που κάθεται τώρα στον ωρόν μας! Και κάποιοι αξιωματικοί λέγεται ότι πάτησαν τα χρώματα της Εθνοσυνέλευσης μας, μπλε-άσπρο-κόκκινο, στο χώμα.

Πολλοί από εμάς είμαστε πραγματικά οικτρά φτωχοί και δεν μπορούμε πλέον να αντέξουμε οικονομικά τα βασικά είδη διατροφής, ενώ όλοι εκεί πάνω ζουν την υψηλή ζωή! Η φίλη μου η Καμίλ δεν έχει μπουκιά ψωμί εδώ και δύο μέρες και τα πέντε παιδιά της κλαίνε για κάτι να φάνε. Ο άντρας της δεν μπορεί να βρει δουλειά εδώ και μήνες, αφού κάποιοι ευγενείς έφυγαν από την πόλη μας.

Τώρα στεκόμαστε εκεί στην αγορά, εμείς οι γυναίκες, αλλά κανείς μας δεν θέλει πραγματικά να αρχίσει να δουλεύει. Για ποιο λόγο; Υπάρχουν πολύ λίγοι άνθρωποι που έρχονται εδώ, σχεδόν κανένας από εμάς δεν μπορεί να αντέξει τίποτα επειδή δεν έχουν απομείνει χρήματα! Όλοι εδώ γκρινιάζουν για τις συνθήκες. Και όλοι μας γνωρίζουμε τι συνέβη χθες το βράδυ στη γιορτή στις Βερσαλλίες. Είμαστε πραγματικά στεναχωρημένοι! Πολύ κοντά μας, ο Παύλος έχει και τον πάγκο του στην αγορά. Έφερε το τύμπανο του από τον τελευταίο πόλεμο γιατί θέλει να το πουλήσει εδώ για να αγοράσει επιτέλους κάτι να φάει. Θέλω να πω κι εγώ κάτι, αλλά δεν με ακούει κανείς μέσα στην ταραχή! Χρειάζομαι κάτι δυνατό για να ακουστεί. Σαν μαγεμένη, κοιτάζω το τύμπανο!

▪ Πιέρ, μέλος της Εθνοσυνέλευσης

Γεια σας, είμαι ο Πιέρ και περνάμε πολύ ταραχώδεις στιγμές εδώ στη Γαλλία.

Για αρκετό καιρό, μόνο οι ευγενείς και οι εκκλησιαστικοί άρχοντες είχαν λόγο στη Γαλλία. Και τι γίνεται με την αστική τάξη; Εμείς οι πολίτες θέλουμε επιτέλους ένα δίκαιο σύνταγμα! Άλλωστε, έχουμε δουλέψει σκληρά για την ευημερία μας! Ωστόσο, μέχρι πρόσφατα δεν είχαμε τίποτα να πούμε σε αυτή τη χώρα. Τώρα όμως έχουμε σχηματίσει την Εθνοσυνέλευση. Εργάζομαι ως δικηγόρος και είμαι μέλος της Εθνοσυνέλευσης από την αρχή. Δημιουργηθήκαμε στα μέσα Ιουνίου φέτος, επειδή θέλουμε επιτέλους να δώσουμε στη Γαλλία ένα σωστό σύνταγμα και ήδη στις αρχές Αυγούστου αποφασίσαμε ότι όλα τα προνόμια των ευγενών και όλα τα φεουδαρχικά βάρη θα καταργηθούν. Από εδώ και πέρα, οι ευγενείς πρέπει να πληρώνουν φόρους όπως όλοι οι άλλοι. Και στα τέλη Αυγούστου αποφασίσαμε για τη Διακήρυξη των Ανθρωπίνων και Πολιτικών Δικαιωμάτων. Είμαστε πολύ προσηλωμένοι στις αρχές του κράτους δικαίου: παλεύουμε για την ελευθερία της έκφρασης εδώ στη χώρα μας, για την ελευθερία της υρησκείας. Και, φυσικά, αυτό που είναι πολύ σημαντικό: παλεύουμε για την ελευθερία του Τύπου στη χώρα μας: καμία λογοκρισία, πρέπει επιτέλους να επιτρέπεται στον Τύπο να γράφει για το τι συμβαίνει στη χώρα μας! Ωστόσο, δεν έχουν αλλάξει πολλά προς το καλύτερο εδώ στη χώρα μας.

Ο βασιλιάς Λουδοβίκος XVI συνεχίζει να αντιστέκεται και απλώς να μας καθηλώνει. Ακόμα δεν έχει υπογράψει τα διατάγματά μας της 4ης Αυγούστου, με τα οποία αποφασίσαμε να καταργήσουμε τη φεουδαρχία και τα φορολογικά προνόμια των ευγενών.

Εξάλλου, τα τρόφιμα είναι ακόμη σπάνια στη χώρα μας. Εξεγέρσεις συνεχίζονται στην πρωτεύουσα, το Παρίσι. Δεν είναι περίεργο όταν οι άνδρωποι απλά δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά τα πιο απλά βασικά τρόφιμα όπως το ψωμί! Αυτές οι ταραχές χρησίμευσαν τώρα ως αφορμή για τον βασιλιά μας να διατάξει το σύνταγμα της Φλάνδρας με χίλιους στρατιώτες από τη Βόρεια Γαλλία να έλθει στις Βερσαλλίες.

Πιθανότατα ελπίζει ότι αυτό θα του επιτρέψει να λάβει μια πιο σθεναρή θέση ενάντια στην Εθνοσυνέλευση μας. Ναι, φοβόμαστε, όχι χωρίς λόγο, ότι ο βασιλιάς μπορεί να αναλάβει στρατιωτική δράση εναντίον μας σε αυτούς τους καιρούς!

Και τώρα υπάρχει η μεγάλη πομπή των γυναικών, περίπου 6.000 από αυτές, που έχουν βαδίσει από την πρωτεύουσά μας το Παρίσι στις Βερσαλλίες, οπλισμένες με τουφέκια, λοστούς, σπαθιά και τσεκούρια. Και μάλιστα υποστηρίχτηκαν από περίπου 1500 εθνοφύλακες οπλισμένους με όπλα. Έτσι, ο διοικητής τους, ο στρατηγός ντε Λα Φαγιέτ, προσχώρησε επίσης σε αυτή την πομπή των αγανακτισμένων γυναικών. Ο Λα Φαγιέτ, αυτός

οήρωας της ελευθερίας, που πολέμησε στην Αμερική για τους εξεγερμένους και συνεπώς για τη δημοκρατία και ενάντια στον αρχαίο εχθρό μας τη Βρετανία. Ναι, ο Λα Φαγιέτ μας έχει ενταχθεί σε αυτήν την πομπή των γυναικών, ο διοικητής της Εθνικής μας Φρουράς, γιατί, τελικά, τα στρατεύματά του υπάγονται στην Εθνοσυνέλευση μας.

Τώρα είναι αργά το απόγευμα, το ρολόι μου δείχνει τέσσερις και μισή. Η Εθνοσυνέλευση έχει ήδη συνεδριάσει εδώ στην προσωρινή μας αίθουσα συνελεύσεων, στην αίθουσα για παιχνίδια με μπάλα, τα ξημερώματα. Και η σημερινή συνεδρία μάλλον θα συνεχιστεί έτσι για λίγες ακόμη ώρες. Άλλα... τι συμβαίνει εδώ; Ποιος ενοχλεί τη συνεδρία μας; Πέντε γυναίκες και ένας άντρας! Τι κάνουν εδώ; Γυναίκες της αγοράς! Τώρα τον λόγο παίρνει μία γυναίκα. Ανυπομονώ να το ακούσω αυτό. Απαιτεί εκ μέρους των γυναικών να μειωθεί δραστικά η τιμή του ψωμιού.

■ Κλεμάν, στρατιώτης του συντάγματος της φρουράς

Γειά σας! Είμαι ο Κλεμάν και είμαι στρατιώτης στο σύνταγμα φρουράς. Είμαι πραγματικά πολύ χαρούμενος που βρίσκομαι σε υπηρεσία στο σύνταγμά μου. Σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς, είναι πολύ καλό να έχετε ένα ασφαλές εισόδημα και κάτι να τρώτε τακτικά. Λυπάμαι πραγματικά για τους πολλούς ανθρώπους στη χώρα μας που ζουν σε άθλια φτώχεια τόσο καιρό τώρα και δύσκολα μπορούν να μαζέψουν χρήματα για να αντέξουν οικονομικά τόσο απλά πράγματα όπως το ψωμί. Και όλους τους άντρες που έχουν χάσει τη δουλειά τους!

Είμαι πολύ χαρούμενος που μου επιτρέπεται να είμαι φρουρός εδώ. Δεν έχω σύζυγο ή παιδιά να προσέχω και πραγματικά νιώθω πολύ άνετα εδώ ανάμεσα στους συντρόφους μου.

Τελευταία επικρατούσε μεγάλη αναταραχή και τώρα ο Βασιλιάς μας διέταξε και τους 1000 άνδρες που βρίσκονται υπό τη διοίκηση του συντάγματος της Φλάνδρας στη Βόρεια Γαλλία να έρθουν στις Βερσαλλίες. Ο βασιλιάς μας δεν νιώθει πλέον ασφαλής εδώ!

Τώρα είναι λίγο πριν τα μεσάνυχτα και πριν από τέσσερις ώρες είχαμε συναγερμό. Γι' αυτό είμαι εδώ, αν και έπρεπε να είχα άδεια. Ολόκληρο το σύνταγμα των φρουρών μας είναι εδώ και τώρα φυλάμε το προαύλιο του κάστρου ενώ το ελβετικό σύνταγμα φρουρεί στις πόρτες, τα σκαλοπάτια και μέσα το κάστρο. Ένα υσμωμένο πλήθος λέγεται ότι έρχεται εδώ από το Παρίσι, την πρωτεύουσά μας, στη βασιλική αυλή στις Βερσαλλίες. Και ο κόσμος λέγεται ότι οπλίστηκε. Φέρεται ότι έχουν τα όπλα από τις αίθουσες εκθέσεων του δημαρχείου τους, δηλαδή κανόνια, τουφέκια και άλλα όπλα.

Τώρα είναι από εκείνες τις φορές που δεν μου αρέσει να είμαι στρατιώτης φρουράς. Και μπορώ να τους δω να έρχονται τώρα. Για όνομα του Θεού! Πρέπει να είναι αρκετές χιλιάδες! Το τουφέκι μου είναι φρεσκολαδωμένο και γεμάτο φυσικά! Μπορεί να είναι μια δυσάρεστη νύχτα. Δεν θέλω να πυροβολήσω τους δικούς μας ανθρώπους!

Μπορώ να ακούσω τις φωνές τους τώρα. Δεν είναι αυτές οι γυναίκες που ουρλιάζουν εκεί πέρα; Συνάδελφοί μου φρουροί! Μερικοί φαίνονται αρκετά μπερδεμένοι. Άλλοι αρχίζουν να γελούν. Τώρα έφτασαν οι πρώτοι της πορείας. Τι πρέπει να κάνω τώρα;

■ Μαρία Αντουανέτα, Βασίλισσα της Γαλλίας

Ναι, όντως είμαι εγώ. Είμαι η βασίλισσα Μαρία Αντουανέτα. Ο κόσμος πιστεύει ότι είναι τόσο εύκολο να παίζεις τη βασίλισσα, αλλά κάνουν λάθος. Τίποτα άλλο παρά κανόνες και τελετουργικά. Προφανώς, το να είσαι όπως είσαι, είναι έγκλημα.

Ναι, είχα μια ζωή πολυτάραχη. Η αυστηρή μητέρα μου, αυτοκράτειρα Μαρία Θηρεσία, όλοι οι κανόνες και οι περιορισμοί που είχα ήδη υποβληθεί ως παιδί στο σπίτι στην αυτοκρατορική αυλή. Μετά ο πρώιμος γάμος μου με τον Λούντβιχ. Ήμουν μόλις 14 όταν παντρευτήκαμε. Όλη η εκπαίδευση που έπρεπε να υπομείνω στην παιδική μου ηλικία. Και τι νόημα είχε όλο αυτό; Ως γυναίκα, μπορώ να έχω μικρή επιφροή στις κρατικές υποθέσεις του συζύγου μου. Και ο Λούις, ο άντρας μου; Λέγεται ότι είναι αδύναμος στην ηγεσία. Αλλά αυτό δεν είναι περίεργο με όλους τους ανδρώπους γύρω του που θέλουν να επηρεάσουν τον σύζυγό μου.

Και ναι, είχα μια έντονη ζωή! Δεν θέλω να ζαχαρώσω τίποτα εδώ! Ήθελα απλώς να ξεφύγω λίγο από όλη τη φασαρία στη γαλλική αυλή με όλους τους κανόνες και την ευθυμοτυπία. Μου άρεσαν οι χοροί, η μόδα, τα υπερβολικά χτενίσματα και φυσικά μου αρέσει ο μικρός μου ιδιωτικός πύργος *Le Petit Trianon*. Ο Λούις μου το έκανε δώρο το 1774. Εκεί έχω επιτέλους ησυχία από όλους εδώ στην αυλή, γιατί στο *Le Petit Trianon* δέχομαι μόνο φίλους και γνωστούς, όσο κι αν προσβάλλονται τα μέλη της αυλής. Και μου άρεσε να παίζω χαρτιά. Το *Pharo*, ας πούμε, ένα πραγματικά διασκεδαστικό παιχνίδι. Λοιπόν, έχασα και μια μικρή περιουσία εκεί, αλλά τι διάλο.

Και μετά έγινε αυτή η απαίσια επίσκεψη στο θέατρο. Ήταν πριν από τέσσερα χρόνια. Όταν μπήκα στο βασιλικό μας καταφύγιο και οι άνδρωποι στο αμφιθέατρο μπορούσαν να με δουν, ξαφνικά άρχισαν να με αποδοκιμάζουν. Ω Θεέ μου! Όλο αυτό το μίσος και η φανερή εχθρότητα προς το άτομό μου. Ήταν τόσο φρικτό να νιώθω ότι κανένας αλλά πραγματικά κανένας στην αίθουσα δεν με συμπάθησε.

Και όλα αυτά εξαιτίας αυτού του ατυχούς κολιέ. Ποτέ δεν ήθελα αυτό το πραγματικά πολύτιμο και αμαρτωλά ακριβό κολιέ με διαμάντια, αν και μου το πρόσφεραν πολλές φορές. Και ξαφνικά εξαφανίστηκε και αυτοί οι απατεώνες συνδέουν το όνομά μου με αυτό. Είμαι πραγματικά αθώα και θα μπορούσε να αποδειχτεί και η αθωότητά μου, αλλά τι ωφελεί όλο αυτό! Οι άνδρωποι απλώς πίστευαν ότι ήμουν ικανή για μια τέτοια απάτη! Δεν με σέβονται

πια! Όχι, με περιφρονούν, με μισούν!

Αυτό ήταν πολύ σκληρό πλήγμα για μένα, τότε στο θέατρο, και έκτοτε έχω ανατρέψει πολλά πράγματα στη ζωή μου. Έχω αλλάξει εντελώς τον τρόπο ζωής μου. Όλες τις ακριβές ανέσεις που είχα πριν και τις είχα αγαπήσει τόσο πολύ, τις παράτησα από τότε που έγινε αυτό στο θέατρο. Παράτησα τον τζόγο. Απέρριψα πολλά από τα αγαπημένα μου στο κάστρο *Le Petit Trianon* και επίσης ουσιαστικά σταμάτησα να παρακολουθώ χορούς, σταμάτησα να πηγαίνω στο θέατρο και έκτοτε σταμάτησα να δίνω δεξιώσεις. Έχω αποτραβηχτεί στον κύκλο της οικογένειάς μου και πλέον περνάω πολύ χρόνο με τα παιδιά μου. Απλώς προσπάθησα να ζήσω μια νέα, πιο ήσυχη ζωή. Τον τελευταίο καιρό, όμως, έχω συχνά την εντύπωση ότι αυτή η απόφασή μου ήρθε πολύ αργά.

Η ζωή μπορεί να είναι τόσο σκληρή! Από τα τέσσερα παιδιά μου, τα δύο έχουν ήδη πεθάνει, αλλά η Μαρί Τερέζ, η κόρη μου, και ο Λουί Τζόζεφ, ο μικρός μου γιος και διάδοχος του θρόνου, είναι ζωντανοί και, δόξα τω Θεώ, χαίρουν άκρας υγείας.

Χθες, όλοι αυτοί οι άνθρωποι, οπλισμένοι με κανόνια, τουφέκια και άλλα όπλα, παρέλασαν από το Παρίσι εδώ σε εμάς στις Βερσαλλίες. Πέρασαν όλη τη νύχτα μπροστά στο κάστρο μας. Παρόλα αυτά, η νύχτα λέγεται ότι ήταν σχετικά ήρεμη. Και είναι κυρίως γυναίκες που μας πολιορκούν εδώ, αν και έχω ακούσει επίσης ότι περίπου 1500 Ευνοφύλακες έχουν ενωθεί μαζί τους με τον αρχηγό τους, τον στρατηγό ντε Λα Φαγιέτ. Ο Λαφαγιέτ, αυτός ο ήρωας της ελευθερίας που πολέμησε στην Αμερική για τους εξεγερμένους εκεί και επομένως για τη δημοκρατία και ενάντια στον αρχαίο εχθρό μας τη Βρετανία. Δόξα τω Θεώ έχουμε την ελβετική φρουρά να φυλάει το κάστρο μας και τα πρόσθετα συντάγματα φρουρών που τώρα ασφαλίζουν το προαύλιο.

Για όνομα του Θεού! Τι ήταν αυτό; Τελικά οι αντάρτες έχουν εισβάλει στο κάστρο μας; Ακούω φωνές, ταραχή. Τι θα κάνω τώρα;

5 Ανάγκες και Στρατηγικές

Τώρα είναι η σειρά σας!

Είχατε ήδη εμπειρία με τις πέντε βασικές ανάγκες και τώρα μπορείτε να βάλετε τον εαυτό σας στη θέση των ανθρώπων που ήταν εκεί εκείνη τη στιγμή και συμμετείχαν με κάποιο

τρόπο. Εάν όλοι οι άνθρωποι έχουν αυτές τις βασικές ανάγκες, τότε μπορούμε να υποθέσουμε ότι αυτό συνέβαινε και τότε, συμφωνείτε;

Τώρα έχετε την ευκαιρία να συμβάλετε στη διαμόρφωση της ιστορίας ως ένας από τους χαρακτήρες εκείνης της εποχής! Όσο περισσότερο εξοικειωθείτε με τις συνθήκες της εποχής στο προηγούμενο κεφάλαιο, τόσο καλύτερα θα μπορέσετε να μπείτε στη θέση του ατόμου που επιλέξατε και των περιστάσεων του/της.

Όταν το κάνετε αυτό, απλώς ακολουθήστε τις οδηγίες σε αυτό το κεφάλαιο. Θα σας καθοδηγήσει βήμα προς βήμα στην ιστορική σας εμπειρία. Στο τέλος του κεφαλαίου θα μάθετε πώς στην πραγματικότητα οι εμπλεκόμενοι αποφάσισαν και ενήργησαν σύμφωνα με την ιστορία που τους έχει παραδοθεί και ποιες ήταν οι συνέπειες.

Βήμα 3: Στιγμές Ιστορίας – Γίνετε εσείς ο πρωταγωνιστής

Βάλτε τον εαυτό σας όσο το δυνατόν περισσότερο στη θέση του ατόμου που έχετε επιλέξει και φανταστείτε ότι είστε αυτό το άτομο για αυτήν την εμπειρία.

Τώρα απαντήστε αυτές τις ερωτήσεις:

- Πώς φαίνεται από τη δική σας οπτική γωνία η κατάσταση στην οποία βρίσκεστε; Περιγράψτε σε πρώτο πρόσωπο αυτό που έχετε αυτή τη στιγμή στο μυαλό σας. Ξεκινήστε με: είμαι ο/η (π.χ., Λουιζόν, Κλεμάν,...)
- Ποιοι άνθρωποι γύρω σας βρίσκονται στην ίδια ή παρόμοια κατάσταση;

Βήμα 4: Πώς αισθάνεστε;

Είστε τώρα ακόμα το άτομο που επιλέξατε. Τώρα πείτε για τις βασικές σας ανάγκες. Αφιερώστε χρόνο για να σκεφτείτε και να απαντήσετε σε αυτές τις ερωτήσεις:

Ελευθερία:

- Ποιες επιλογές υπάρχουν τώρα για εσάς;

Αγάπη και «ανήκειν»

- Ποιος βρίσκεται σε παρόμοια κατάσταση με εσάς αυτή τη στιγμή;

Επιβίωση:

- Κινδυνεύει με οποιονδήποτε τρόπο η ζωή ή η ασφάλειά σας; Από τι;

Ισχύς:

- Τι είναι ιδιαίτερα σημαντικό για εσάς τώρα;

Διασκέδαση:

- Βρίσκετε την κατάσταση μάλλον βαρετή ή μάλλον συναρπαστική αυτή τη στιγμή; - Γιατί;

Βήμα 5: Τι θα κάνατε τώρα;

Πώς θα ενεργούσατε τώρα; Ποια από τις ανάγκες σας θα θέλατε να καλύψετε πιο επειγόντως σε αυτήν την κατάσταση;

Ελευθερία:

- Τι θα μπορούσατε να αποφασίσετε τώρα για να βελτιώσετε την κατάστασή σας;

Αγάπη και «ανήκειν»

- Πώς μπορείτε να κερδίσετε την εμπιστοσύνη ενός άλλου ατόμου;

Επιβίωση:

- Τι μπορείτε να κάνετε αυτή τη στιγμή για να νιώσετε πιο ασφαλείς;

Ισχύς:

- Τι θα μπορούσατε να κάνετε τώρα που θα ήσασταν πραγματικά περήφανοι;

Διασκέδαση:

- Τι θα μπορούσατε να κάνετε για να διευκολύνετε την κατάσταση;

Βήμα 6: Στάση!

Πωπω, ήταν πράγματι ταραχώδεις εποχές τότε, έτσι δεν είναι;

Αν θέλετε να μάθετε πώς ενήργησε τότε το άτομο που βάλατε τώρα τον εαυτό σας στη θέση του, διαβάστε το στο αντίστοιχο πλαίσιο:

Διαβάστε μόνο το ένα πλαίσιο, διαφορετικά ο ενθουσιασμός των άλλων χαρακτήρων θα χαθεί!

	Πλαίσιο 1: Λουιζόν, λουλουδού		Πλαίσιο 2: Πιέρ, μέλος της Εθνοσυνέλευσης
<p><i>Η Λουιζόν παίρνει το τύμπανο του στρατιώτη και το χτυπάει.</i></p> <p><i>"Πάνω πάνω!" φωνάζει. Και οι γυναίκες την ακολουθούν. Η Λουιζόν μπαίνει στην ιστορία ως μία από τις ηγέτιδες της Γυναικείας Πορείας.</i></p>		<p><i>Ο Πιέρ ακούει τις ανησυχίες της αντιπροσωπείας μαζί με αρκετά άλλα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου. Μετά από μια σύντομη συζήτηση, διώχνουν την ομάδα μακριά. «Αυτό είναι θέμα του βασιλιά, πήγαινε σε αυτόν!»</i></p>	

	Πλαίσιο 3: Κλεμάν, Στρατιώτης της φρουράς		Πλαίσιο 4: Μαρία Αντουανέτα, Βασίλισσα της Γαλλίας
<p><i>Ο Κλεμάν περιμένει, καθώς δεν έχει λάβει εντολή να πυροβολήσει. Βλέπει ότι οι γυναίκες είναι πραγματικά σε κακή κατάσταση και έτσι μοιράζεται μαζί τους τη βραδινή του μερίδα ψωμιού και μπέικον.</i></p>		<p><i>Η Μαρία Αντουανέτα τρέχει με τα παιδιά της στον βασιλιά, αλλά εκείνος είναι χαμένος. Έτσι, παίρνει τον μικρότερο γιο της στην αγκαλιά της και πηγαίνει μαζί του στο μπαλκόνι, όπου φαίνονται εύκολα από το πλήθος που εισβάλλει.</i></p>	

Βήμα 7: Τώρα η επιλογή είναι δική σας

Βρήκατε συναρπαστικό να βουτήξετε στην ιστορία και να μπείτε στη θέση του ατόμου; Εάν έχετε χρόνο και θέλετε, μπορείτε πλέον να επιλέξετε άλλο άτομο για να παίξετε τον ρόλο του. Επιστρέψτε λοιπόν στο βήμα 2 και επιλέξτε ποιος θέλετε να είστε.

Εάν είστε σίγουροι ότι δεν θέλετε να δοκιμάσετε άλλον ρόλο σε αυτό το επεισόδιο, θα μάθετε πώς συνεχίζεται η ιστορία στο επόμενο κεφάλαιο.

6 Πώς συνεχίζεται η ιστορία

Αν θέλετε να μάθετε πώς συνεχίστηκε το επεισόδιο σύμφωνα με την ιστορία, διαβάστε εδώ τώρα. Αλλά κάντε το μόνο εάν είτε έχετε ήδη παίξει στους ρόλους όλων των χαρακτήρων που περιγράφονται σε αυτό το επεισόδιο ή είστε σίγουροι ότι δεν θέλετε να αναλάβετε άλλους ρόλους, γιατί διαφορετικά θα χαλάσετε την ομορφιά της δραστηριότητας😊...

Είναι Δευτέρα 5 Οκτωβρίου 1789, νωρίς το πρωί. Όπως κάθε μέρα, οι γυναίκες της αγοράς έχουν συγκεντρωθεί στην αγορά του Παρισιού. Οι αίθουσες της αγοράς είναι γεμάτες ως συνήθως. Σήμερα όμως η ατμόσφαιρα είναι φορτισμένη. Βρισιές ακούγονται, γεμάτες θυμό και αγανάκτηση. Φυσικά, όλοι εδώ έχουν ακούσει για τους υπερβολικούς εορτασμούς στο Παλάτι των Βερσαλλιών. Και σήμερα, απλά κανείς δεν θέλει να πάει στη δουλειά του.

"Αρκετά!" Οι φωνές γίνονται όλο και πιο δυνατές: "Αυτοί στις Βερσαλλίες δεν έχουν ιδέα πόσο φτωχοί είμαστε! Αν ο βασιλιάς και η βασίλισσά του ζούσαν εδώ μαζί μας, ανάμεσά μας, σίγουρα θα υπήρχαν αρκετά για να φάμε!" Ανάμεσα στις γυναίκες της αγοράς είναι η Λουίζον, μια νεαρή πωλήτρια λουλουδιών. Έχει ένα τύμπανο στρατιώτη και το χτυπάει.

"Πάνω πάνω!" φωνάζει. Και οι γυναίκες την ακολουθούν. Μαζί περπατούν μέχρι το δημαρχείο του Παρισιού. «Θέλουμε ψωμί!» φωνάζει το πλήθος. Αλλά ο δήμαρχος Bailly αρνείται να τους ακούσει. Τότε οι θυμωμένες γυναίκες μπαίνουν με το ζόρι στις αίθουσες μαρτύρων του δημαρχείου. Επίθεση με κλωτσιές δέχεται δημόσιος υπάλληλος. Και μετά οι γυναίκες οπλίζονται. Παίρνουν κανόνια, τουφέκια και άλλα όπλα.

"Ακολούθησε με!" φωνάζει η Louison, χτυπώντας στο τύμπανο, "Θέλουμε να κάνουμε μια επίσκεψη στις κυρίες και κύριους στις Βερσαλλίες!"

Και οι γυναίκες ακολουθούν τον τυμπανιστή κατά εκατοντάδες. Σύντομα γίνονται περισσότεροι. Από παντού, πεινασμένες νοικοκυρές, κορίτσια και υπηρέτες, που είχαν ήδη παραταχθεί τα ξημερώματα για ψωμί και κρέας μπροστά στα κλειστά ακόμη μαγαζιά, έρχονται τρέχοντας και σύντομα οι πολλές εκατοντάδες γίνονται αρκετές χιλιάδες. Οπλισμένοι με τουφέκια, λοστούς, σπαθιά και τσεκούρια.

«Οι Βερσαλλίες γλεντάνε, το Παρίσι λιμοκτονεί!» φωνάζει το θυμωμένο πλήθος καθώς πλησιάζει τις Βερσαλλίες. Ξανά και ξανά, "Οι Βερσαλλίες γιορτές, το Παρίσι λιμοκτονεί!" Οι Βερσαλλίες γλεντάνε, το Παρίσι λιμοκτονεί!» Οι κραυγές πυροδοτούν την αποφασιστικότητα των γυναικών να πουν τη γνώμη τους στον βασιλιά και στους φοβισμένους από τον κόσμο ευγενείς του.

Χρειάζονται τέσσερις ολόκληρες ώρες για να φτάσει το θυμωμένο πλήθος στο βασιλικό παλάτι. Εκεί, έχουν ακούσει εδώ και καιρό για την οργισμένη πορεία των εξαγριωμένων ανθρώπων και έχουν προετοιμαστεί ανάλογα. Το προαύλιο του κάστρου ελέγχεται από στρατιώτες των συνταγμάτων φρουράς του βασιλιά, ενώ το ελβετικό σύνταγμα ασφαλίζει τις πόρτες, τις σκάλες και το εσωτερικό του κάστρου. Σε επιφυλακή, οι φρουροί περιμένουν να φτάσει το θυμωμένο πλήθος, όταν ξαφνικά συνειδητοποιούν ότι η πομπή είναι κυρίως γυναίκες και παιδιά. Η ένταση πέφτει από τους στρατιώτες. Άλλοι γελούν, άλλοι αστειεύονται, άλλοι αφήνουν ακόμη και τα όπλα τους και όλοι μοιάζουν σαν μαγεμένοι στο συνεχώς αυξανόμενο πλήθος των γυναικών. Μέχρι στιγμής υπάρχουν περίπου 6.000 από αυτούς συγκεντρωμένοι μπροστά από το κάστρο.

Κόντρα σε κάθε προσδοκία, τα πράγματα είναι αρκετά ήρεμα. Οι στρατιώτες μοιράζονται τις προμήθειες τους με τις γυναίκες. Αρχικά, πέντε γυναίκες και ένας άνδρας μετακινούνται στην Εθνοσυνέλευση στην Ballhausplatz, όπου παρουσιάζουν τα αιτήματά τους στα μέλη που είναι παρόντα εκεί. Τα μέλη της Εθνοσυνέλευσης όμως δεν αισθάνονται υπεύθυνα για τις ανησυχίες των γυναικών που έχουν σταλεί και τις κατευθύνουν στον Βασιλιά.

Οι ταραχές και οι διαμαρτυρίες διαρκούν όλη τη νύχτα που περνούν οι γυναίκες μπροστά στο κάστρο. Στο μεταξύ, αρκετοί στρατιώτες έχουν ενωθεί με τις γυναίκες. Καταλαβαίνουν την κατάστασή τους, καταλαβαίνουν πόσο δύσκολη έχει γίνει η ζωή στις πόλεις: όλοι αυτοί οι άνθρωποι χωρίς δουλειά, η πείνα, ο καθημερινός αγώνας για επιβίωση! Και μετά υπάρχουν οι αριστοκράτες εδώ στις Βερσαλλίες που γιορτάζουν τη μια γιορτή μετά την άλλη, ζουν μέσα στην πολυτέλεια και δεν βλέπουν όλη τη δυστυχία στις πόλεις!

Ο κόσμος έχει περάσει μια φοβερή νύχτα μπροστά στις πύλες του κάστρου. Έχουν παγώσει και η βροχή σήμερα το πρωί κάνει τα δυνατά της για να κάνει την ατμόσφαιρα εδώ όλο και

πιο φορτισμένη. Το θυμωμένο πλήθος σπρώχνει την πύλη προς το προαύλιο του κάστρου. Πολλοί στρατιώτες έχουν ήδη εγκαταλείψει την περιοχή κατά τη διάρκεια της νύχτας. Φωνάζοντας, το πλήθος σπρώχνει μπροστά, δυνάμεις πάνω από τους στρατιώτες του ελβετικού συντάγματος που είναι ακόμα παρόντες. Δύο υπηρέτες χάνουν τη ζωή τους στις συγκρούσεις όταν το διαμαρτυρόμενο πλήθος μπαίνει τελικά στο κάστρο.

Πανικός καταλαμβάνει τη Μαρία Αντουανέτα. Μαζεύει γρήγορα τα παιδιά της, φεύγει από την πλαϊνή πτέρυγα του παλατιού και ορμάει στο κεντρικό κτίριο. Εκεί βρίσκει τον σύζυγό της, τον βασιλιά, εντελώς συντετριμμένο και τρέμοντας από φόβο στον κύκλο των συμβούλων του. Ρίχνεται στην αγκαλιά του. Άλλα ούτε ο βασιλιάς ούτε οι σύμβουλοί του έχουν απαντήσεις, ούτε ξέρουν τι να κάνουν τώρα. Οι κραυγές μάχης ακούγονται από τις σκάλες, όπου το ελβετικό σύνταγμα προσπαθεί να απωθήσει τους εισβολείς.

Είναι η Μαρία Αντουανέτα, που ξυπνά από την παράλυση του φόβου της. Παίρνει στην αγκαλιά της τον μικρότερο γιο της και προχωρά προς το μπαλκόνι. Ζαλισμένοι οι άντρες την κοιτούν επίμονα! Άλλα σαν να το ήξερε η Βασίλισσα, οι Παριζιάνες μπροστά στο μπαλκόνι αντιδρούν απροσδόκητα όταν βλέπουν τη βασίλισσα τους στο μπαλκόνι. Η θέα της γυναίκας με το παιδί στην αγκαλιά τους αγγίζει. Ο θυμός μετατρέπεται σε ενθουσιασμό. "Ζήτω η Βασίλισσα! Ζήτω ο Πρίγκιπας!" Σύντομα όλοι φωνάζουν με όλη τους τη δύναμη: "Ζήτω η Βασίλισσα!"

Τα τύμπανα και οι τρομπέτες ακούγονται από το δρόμο μέχρι το Παρίσι και η Εθνοφρουρά τελικά ενώνεται με την Εθνοσυνέλευση που μόλις ιδρύθηκε. Επικεφαλής είναι ο Λαφαγιέτ, ο στρατηγός που πολέμησε για την ελευθερία και τη δημοκρατία στο πλευρό των αποίκων στον Αμερικανικό Πόλεμο της Ανεξαρτησίας. Οι πολίτες στρατιώτες, που αποτελούν την Εθνική Φρουρά, καταλαμβάνουν τις αυλές, τις σκάλες και το παλάτι και ο στρατηγός Λαφαγιέτ πλησιάζει τη βασίλισσα, παίρνει τη θέση του δίπλα της στο μπαλκόνι και χαιρετάει το ενθουσιώδες πλήθος. Και το πλήθος ξετρελαίνεται. Μαίνεται από ενθουσιασμό! Η ευφορία απλώνεται! Ο σεβαστός στρατηγός, εξαιρετικά δημοφιλής στον κόσμο, δίπλα στη βασίλισσα! Τώρα και ο βασιλιάς έχει ανακτήσει την ψυχραιμία του. Αν και παραμένει στο παρασκήνιο, τώρα μπαίνει και αυτός στο μπαλκόνι και χαιρετάει δειλά το πλήθος, παρακολουθώντας τρέμοντας, καθώς η γυναίκα του Μαρία Αντουανέτα και ο στρατηγός Λαφαγιέτ επευφημούνται από το πλήθος..

Όταν ο βασιλιάς υπόσχεται παράδοση φαγητού στο Παρίσι, η κατάσταση ηρεμεί.

Τέλος, συμφωνεί να υπογράψει τα διατάγματα της Εθνοσυνέλευσης και να καταργήσει τα προνόμια των ευγενών.

Φέρνουν βαγόνια και άλογα. Ο Βασιλιάς και η Βασίλισσα πρέπει να επιστρέψουν στο Παρίσι! Μερικές άμαξες γεμίζουν, γιατί τώρα υπάρχουν και αρκετοί άρχοντες και κυρίες της αυλής που θέλουν να επιστρέψουν στο Παρίσι. Τέλος, η πομπή αρχίζει να κινείται και νωρίς το απόγευμα της 6ης Οκτωβρίου ξεκινά η πορεία της επιστροφής μαζί με τη βασιλική οικογένεια.

Ένα απίστευτο κέφι συνοδεύει την πομπή για έξι ολόκληρες ώρες. Υπάρχει μια ατμόσφαιρα γιορτής. Οι γυναίκες χορεύουν, μαζί με τους στρατιώτες και τις εργάτριες. Επικεφαλής της πομπής είναι η Εθνική Φρουρά. Οι πολίτες στρατιώτες έχουν καρβέλια ψωμί στις μύτες των ξιφολόγχης τους και σέρνουν καροτσάκια γεμάτα με ψωμί και αλεύρι.

Και ακόμη και οι στρατιώτες του παλατιού και η βασιλική ελβετική φρουρά πηγαίνουν μαζί με αυτή την πομπή. Είναι ο ίδιος ο Λαφαγιέτ που συνοδεύει την άμαξα του Βασιλιά και την αυλική του ακολουθία με ασφάλεια στο Παρίσι. Επίσης, συνοδεύουν την πορεία εκατοντάδες μέλη της Εθνοσυνέλευσης.

Αν και βρέχει ακόμα και το έδαφος είναι επομένως λασπωμένο και γλιστερό, το πλήθος έχει την καλύτερη διάθεση και τραγουδά: «Φέρνουμε τον φούρναρη, τη γυναίκα του φούρναρη και τον γιο του φούρναρη!»

7 Μαθαίνοντας από την ιστορία

Τώρα μοιραστείτε την εμπειρία και τις σκέψεις σας με τους συμμαθητές σας:

- *Πώς ήταν; Καταφέρατε να βάλετε τον εαυτό σας στην κατάσταση και τη θέση του ατόμου/των ατόμων;*
 - *Μπορείτε να καταλάβετε γιατί ενήργησαν όπως ενήργησαν;*
 - *Θα ενεργούσατε με τον ίδιο τρόπο;*
 - *Τι θα μπορούσε να είχε συμβεί, αν ένας από τους χαρακτήρες ενεργούσε με διαφορετικό τρόπο;*
- (Λουιζόν: ..., Πιέρ: ..., Κλεμάν: ..., Μαρία Αντουανέτα: ...)*

Περαιτέρω ερωτήσεις για να αξιοποιήσετε στο έπακρο τις εμπειρίες και τις γνώσεις σας σχετικά με το επεισόδιο

- Για ποιον η λύση (όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο «Πώς συνεχίζεται η ιστορία» έκανε τη ζωή καλύτερη;
- Υπήρχαν και χαμένοι; Ποιοι ήταν αυτοί; Τι έχασαν;
- Υπάρχουν καταστάσεις παρόμοιες με αυτό το επεισόδιο της ιστορίας στον κόσμο μας αυτή τη στιγμή;
- Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτό το επεισόδιο της ιστορίας;

8 Βιβλιογραφία

Chris E. Paschold, Albert Gier (Hrsg.): Die Französische Revolution – Ein Lesebuch mit zeitgenössischen Berichten und Dokumenten. Reclam, Stuttgart 1989

Wolfgang Lautemann, Manfred Schlenke: Geschichte in Quellen, 7 Bde., Amerikanische und Französische Revolution. Bayerischer Schulbuch-Verlag, Berlin 1981